

Avram Iancu si Revolutia de la 1848

Avram Iancu (1824 - 1872), democrat revolutionar roman, unul dintre conducatorii revolutiei de la 1848-1849 din Transilvania. S-a nascut la Vidra, in Muntii Apuseni, din parinti tarani. A studiat dreptul la Cluj.

In preajma izbucnirii revolutiei facea parte dintre fruntasii intelectualitatii romanesti transilvanene, luptatoare pentru eliberarea sociala si nationala a romanilor. A fost unul dintre initiatorii si organizatorii adunarilor de la Blaj din 30 aprilie, 15-17 mai si 15-23 septembrie 1848 si conducatorul cetelor inarmate de tarani si de mineri din Muntii Apuseni, in randurile carora si-a castigat o mare popularitate.

Taraganarea aplicarii si in Transilvania a legii privitoare la desfiintarea iobagiei, refuzul guvernului revolutionar ungar de a acorda libertati nationale romanilor si votarea de catre Dieta din Cluj a unirii Transilvaniei cu Ungaria au dus la dezbinarea fortelor revolutionare romane si ungare si la ridicarea taranilor la lupta pentru rezolvarea problemei sociale si a celei nationale. Iancu a devenit conducatorul ostii taranesti revolutionare. In fruntea acestei osti, Iancu a organizat temeinic apararea in Muntii Apuseni si a respins numeroasele atacuri ale ostilor, superioare ca numar si ca armament, ale nemesimii maghiare, castigandu-si renumele de "craul muntilor". Dezbinarea fortelor revolutionare ale romanilor si ungurilor a fost folosita de Habsburgi. Iancu a fost inselat de promisiunile mincinoase ale imparatului privitoare la desfiintarea iobagiei si acordarea libertatii nationale.

Ca si alti revolutionari romani transilvaneni care se apropiau de conceptia politica a lui Nicolae Balcescu, Iancu considera necesara unirea fortelor revolutionare ale celor doua popoare in lupta impotriva dusmanului comun, absolutismul habsburgic. El conditiona insa aceasta unire de satisfacerea revendicarilor sociale si nationale ale romanilor. Dar semnarea actului de pacificare de catre Balcescu si Kossuth la 14 iulie 1849 s-a produs prea tarziu. Luptele din Muntii Apuseni slabisera atat fortile revolutionare ale romanilor cat si pe cele ale ungurilor. Armata tarista, chemata in ajutor de imparatul Austriei, Franz Joseph, a infrant armata revolutionara maghiara la Sighisoara. Coplesit de armatele Habsburgilor si de cele tariste, tradate de unii generali, trupele revolutionare maghiare au capitulat la Siria (13 august 1849).

Dupa infrangerea revolutiei, bolnav si adanc indurerat de nedreptatile ce se faceau taranilor, a caror eliberare reala nu o putuse vedea infaptuita, Avram Iancu a ramas printre moti, in Muntii Apuseni. A fost ingropat la Tebea, langa "gorunul lui Horia".